
Gorazd MEŠKO, Mojca TANCER VERBOTEN, Rok HACIN*

OBČUTKI VARNOSTI PRI ŠTUDENTIH UNIVERZE V MARIBORU**

Povzetek. Članek se osredini na občutke varnosti in zaznave varnostnih pojavov na fakultetah in v krajih študija pri študentih Univerze v Mariboru. V študiji, ki je potekala v letu 2025, je sodelovalo 564 študentov in študentk z vseh fakultet Univerze v Mariboru. Statistične analize so izpostavile povezave med odnosi na fakultetah in zaznavo varnosti v kraju študija ter zaznavo varnosti na fakultetah pri študentih. Hkrati so rezultati izpostavili razlike v zaznavah varnostnih problemov v kraju študija in posledicah viktimizacije med študenti in študentkami.

Ključni pojmi: varnost, odnosi, viktimizacija, študenti, Univerza v Mariboru.

UVOD

Varnost študentov in zaposlenih dandanes v institucijah visokega šolstva predstavlja pomemben vidik upravljanja in pomemben element v procesu pridobitve kakovostne izobrazbe. Dosežena raven izobrazbe pomembno vpliva na različne življenjske izide (npr. brezposelnost, višino dohodka, kriminaliteto ipd.) (Kuhar in Zager Kocjan 2022). Zagotavljanje varnosti učnega okolja je domena in odgovornost univerz oziroma fakultet in zahteva sodelovanje različnih akterjev znotraj institucij (vodstva, zaposlenih in študentov) kot tudi sodelovanje z zunanjimi institucijami (npr. policijo, zdravstvenimi domovi ipd.). Rund (2002) je zapisal, da varno akademsko okolje študentom omogoča akademsko udejstvovanje in razvoj potenciala brez kakršnekoli diskriminacije, ustrahovanja ter fizičnih in drugih groženj. Občutek varnosti v institucijah izobraževanja ima pomemben vpliv na akademski uspeh študentov. Posledično se zagotavljanje varnosti na institucijah visokošolskega izobraževanja ne sme usmerjati zgolj na preprečevanje oziroma odpravo groženj, temveč tudi na odpravo širših tveganj za viktimizacijo študentov, kar pozitivno vpliva na njihov občutek varnosti in

* Dr. Gorazd Meško, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, gorazd.mesko@um.si; Dr. Mojca Tancer Verboten, Pravna fakulteta, Univerza v Mariboru; Dr. Rok Hacin, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, rok.hacin@um.si.

** Izvirni znanstveni članek.
DOI: 10.51936/tip.63.1.61

zmanjšuje strah pred kriminaliteto.¹ Pri študentih, ki zaupajo formalnim mehanizmom družbenega nadzorstva (tj. vodstvu fakultet oziroma univerze), je manj verjetno, da se bodo na svojo pobudo odločili za pridobitev sredstev za zaščito (primarno pridobitev orožja za samoobrambo) oziroma sodelovanje v dejavnostih zagotavljanja lastne varnosti (npr. izogibanje določenim območjem, oblikovanje vigilantskih skupin) (Shafer et al. 2018).

Čeprav so stopnje kriminalitete (število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev) na univerzitetnih kampusih in fakultetah večinoma nižje kot v lokalnem okolju (Baum in Klaus 2005), kjer se tovrstne institucije nahajajo, pa prisotnost kriminalitete vpliva na destabilizacijo temeljnih vrednot visokošolskega izobraževanja, saj ima negativen vpliv na kakovost učnega okolja in omejuje dejavnosti študentov (Jennings, Gover in Pudrzynska 2007; Tseng, Duane in Hadipiono 2004). Posledično ima zagotavljanje varnosti akademskega okolja pomembno vlogo pri privabljanju novih študentov in poleg akademskega ugleda institucije, fakultetnih programov, lokacije, nastanitve za študente, vpisnine in kakovosti študentskega življenja predstavlja dejavnik, ki vpliva na izbor prihodnjih študentov (Calitz, Munro Cullen in Jooste 2020; Elliot 2002; Hites et al. 2013).

V članku predstavljamo ugotovitve prve študije o občutkih varnosti oziroma zaznavi varnostnih problemov na fakultetah pri študentih Univerze v Mariboru, ki je bila izvedena v letu 2025. Zaradi kompleksnosti dejavnikov, ki vplivajo na občutke varnosti, smo preverjali povezanost naslednjih dejavnikov: 1. odnosi na fakulteti, 2. varnost v kraju študija, 3. posledice viktimizacije, 4. lokacija bivališča in 5. demografske značilnosti, z zaznavo varnosti oziroma varnostnih problemov na fakultetah pri študentih. Hkrati smo se na podlagi opravljenih študij o strahu pred kriminaliteto in zaznavi varnostnih pojavov (npr. Ferraro 1995, Fisher in Sloan 2003; May 2001; Wilcox, Jordan in Pritchard 2007), ki so izpostavile prisotnost večjega strahu pred viktimizacijo ter večji vpliv zaznave varnostnih problemov na kakovost življenja pri ženskah, osredotočili na primerjavo dejavnikov, ki se povezujejo z zaznavo varnosti na fakultetah (tj. zaznavo varnostnih problemov) pri študentih in študentkah.

OBČUTKI VARNOSTI PRI ŠTUDENTIH

Devine in Cohen (2007) sta izpostavila, da je varnost v šolskem okolju nujna za uspešno učenje in zdrav razvoj. Varno šolsko okolje se opredeljuje glede na občutek varnosti študentov ter odsotnost nadlegovanja, nasilja in viktimizacije (Kutsyuruba, Klinger in Hussain 2015). Z drugimi besedami: varnost šolskega okolja, vključno z visokošolskimi institucijami, predstavlja socialni konstrukt, na katerega vplivajo družbeni status, kulturne izkušnje in šolski kontekst (Cornell in Mayer 2010). Na varnost študentov na fakultetah vplivajo številni medsebojno povezani dejavniki, ki obsegajo individualne značilnosti študentov in

¹ Strah pred kriminaliteto predstavlja čustven odziv na možno viktimizacijo, ki lahko vpliva na posameznikovo vedenje (Ferraro 1995; Rader, May in Goodrum 2007).

kontekstualne značilnosti okolja univerze oziroma fakultet (npr. prisotnost drog, lokacija institucije, odnosi med zaposlenimi in študenti ipd.) (Bosworth, Ford in Hernandez 2011; Duszka 2015; Maffini in Dillard 2022). Odnosi na fakultetah oziroma univerzah so del širših razmer, opredeljenih kot skupek notranjih značilnosti institucije, ki jo ločuje od drugih ustanov in vpliva na vedenje študentov (Hoy in Miskel 2005). Na klimo v šolskem okolju vplivajo naslednji dejavniki (Kutsyuruba, Klinger in Hussain 2015; National School Climate Center 2021): 1. varnost (pravila in vrednote, fizična varnost in socialno-emocionalna varnost), 2. učenje (podpora učenju, družbeno in etično učenje), 3. medosebni odnosi (spoštovanje različnosti, socialna podpora), 4. institucionalno okolje (fizični prostor, udejstvovanje) in 5. odnosi z zaposlenimi (vodstvene sposobnosti in profesionalnost odnosov). Zdrava klima je prežeta s pozitivno medosebno dinamiko med študenti in zaposlenimi. Hkrati se klima znotraj institucij učenja povezuje z varnostjo.

Omenili smo, da ima lokacija fakultet pomembno vlogo pri zaznavah varnosti oziroma varnostnih problemov. Patton in Gregory (2014) sta poudarila, da je zaznava varnosti pri študentih na visokošolskih institucijah, ki se nahajajo v ruralnih okoljih, večja v primerjavi s študenti na fakultetah v [vele]mestih. Urejenost urbanega okolja ter odsotnost fizičnega in družbenega nereda (npr. zapuščene in/ali propadajoče zgradbe, slaba javna razsvetljava, brezdomci in odvisniki na ulicah, smeti ipd.) v okolici univerze oziroma fakultete povečata občutek varnosti pri študentih (Li, Zhang in Li 2015; Loewen, Steel in Suedfeld 1993; Wood et al. 2008). Hkrati prisotnost ljudi na ulicah povečuje naravni nadzor in občutek varnosti, zlasti pri študentkah (Huang, Ceccato in Kyttä 2022; Paydar, Kamani-Fard in Etminani-Ghasrodashi 2017). V kontekstu povezanosti varnosti na fakultetah in kraja študija je treba izpostaviti tudi vedenje študentov. Kitsantas, Ware in Martinez-Arias (2004) so opozorili, da študenti, ki so izpostavljeni nasilnemu vedenju v kraju bivališča (oziroma v okolju, v katerem se zadržujejo večino časa – kraj študija), prinesejo tovrstne vzorce vedenje s seboj v šolsko okolje.

V akademskem okolju študentski domovi predstavljajo pomembno fizično infrastrukturo, ki zagotavlja študentom bivališče kot tudi prostor za izvajanje določenih akademskih aktivnosti (npr. učenje, debate, okrogle mize ipd.) (Adisa in Simpeh 2019). Kljub temu da študentski domovi pripomorejo k splošnemu akademskemu uspehu študentov, predstavljajo območja, kjer je prisotna večja verjetnost viktimizacije s kriminaliteto za študente (od tatvin osebnih predmetov do hujših oblik kriminalitete v obliki fizičnega in spolnega nasilja), če ni ustrezno poskrbljeno za varnost (Gopal in van Niekerk 2018). V sklopu teorije rutinskih aktivnosti (Felson in Cohen 1980) študentski domovi predstavljajo za storilce primerno "tarčo" za izvajanje kriminalnih dejavnosti, saj je zaradi velikega števila študentov neformalni nadzor oslavljen, hkrati pa akademske obveznosti zahtevajo od študentov, da veliko časa preživijo izven študentskih domov ob predvidljivem času (tj. podnevi, ko potekajo predavanja).

Posledice (možne) viktimizacije s kriminaliteto predstavljajo pri posameznikih pomemben dejavnik v zaznavi varnosti določenega območja oziroma pojavnosti strahu pred kriminaliteto (Walklate 2017). Študenti so še posebej ranljivi za viktimizacijo z določenimi oblikami kriminalitete, primarno zaradi finančnega stanja, saj ima večina študentov nižje dohodke v primerjavi z drugimi prebivalci, kar pomeni, da težje odpravijo škodo, povzročeno s kriminaliteto (npr. nadomestitev ukradenih predmetov v primeru tatvin ali vlomov), in zaradi specifičnega življenjskega sloga. Določene skupine študentov so tudi bolj ranljive za viktimizacijo s specifičnimi oblikami kriminalitete zaradi njihovih demografskih značilnosti (spol, spolna usmeritev, rasa, religija ipd.). Wilcox, Jordan in Pritchard (2007) so izpostavili, da pri študentkah obstaja večje tveganje za določene oblike viktimizacije v primerjavi z ženskami podobne starosti, ki niso vpisane v visokošolsko izobraževanje. Pri študentkah in ženskah nasploh je prisoten največji strah pred spolno viktimizacijo, ki daleč presega strah pred drugimi oblikami viktimizacije (Dobbs, Waid in O'Connor Shelley 2009; Lane, Gover in Dahod 2009).

VARNOST ŠTUDENTOV UNIVERZE V MARIBORU

V letu 2020 sprejeti *Magni Carti Universitatum* sta izpostavljeni posebna vloga in odgovornost posameznih univerz, v okviru katerih mora biti vzpostavljeno nediskriminatorno okolje, ki podpira strpnost in spoštovanje, kjer je omogočena različnost perspektiv ter prevladuje vključenost, zasidrana v načelih enakosti in pravičnosti. Univerze se s pristopom k *Magni Carti Universitatum* zavezujejo k spodbujanju enakosti in pravičnosti v vseh vidikih akademskega življenja ter k vzpostavljanju varnega okolja za izobraževanje in raziskovanje (Observatory 2020). Na temelju teh načel je bila v okviru Evropske študentske zveze v letu 2024 sprejeta Listina o študentskih pravicah (ang. *Student Rights Charter*; v nadaljevanju Listina), v kateri je v preambuli navedeno, da je vsak študent upravičen do vseh pravic in svoboščin brez kakršne oblike diskriminacije, vključno z diskriminacijo na podlagi političnega prepričanja, vere, rase, etničnega ali kulturnega porekla, spola, spolne usmerjenosti, starosti, socialno-ekonomskega položaja, zdravja (telesnega in duševnega), jezika ali kakršne koli invalidnosti, vendar ne omejeno nanjo. V 15. točki 2. poglavja Listine so posebej izpostavljene pravice študentov do izobraževanja brez diskriminacije in predsodkov, vključno z uporabo umetne inteligence in digitalnih orodij v izobraževanju, ob upoštevanju načel sorazmernosti uporabe takšnih orodij glede na zasebnost učencev, varnost informacijske tehnologije, boj proti diskriminaciji in druge temeljne pravice (European Students' Union 2024).

V Republiki Sloveniji je bila v letu 2022 sprejeta Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 (PISRS 2022a); v uvodu je zastavljeno, da bodo slovensko visoko šolstvo odlikovali stimulatívni študijski pogoji, visoki standardi akademske kulture in etike, družbena odgovornost, integriteta in zaupanje, enakost in nediskriminatornost, dostojanstvo, pravičnost in vključevalnost.

Prav tako v letu 2022 je bil v Zakon o urejanju položaja študentov (PISRS 2022b) dodan 7b. člen z naslovom Prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja v študijskem okolju. V skladu s tem členom zakona je vsakemu študentu na študiju v Republiki Sloveniji zagotovljena pravica do varnega študijskega okolja z ničelno toleranco do spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja. V skladu z 2. odstavkom 7b. člena zakona je opredeljeno spolno in drugo nadlegovanje z učinkom ali namenom ustvarjanja zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja. Skupina poslancev, ki je v Državni zbor Republike Slovenije dne 20. 7. 2021 vložila predlog za spremembe in dopolnitve Zakona za urejanje položaja študentov, je za vključitev 7b. člena zapisala, da se v medijih pojavlja vse več študentk, ki opozarjajo na psihološko in še posebej spolno nadlegovanje. Diskriminacija na podlagi spola naj bi bila po ustnem izročilu študentov in študentk trajala že generacije, pojavljati pa se je začelo še spolno nasilje visokošolskih učiteljev nad študenti. Med postopki naj bi se izkazalo, da ni ustrezne urejenosti tega področja in da se ne zagotavlja varstva žrtev v visokošolskem okolju. Na podlagi 5. odstavka 7b. člena Zakona o urejanju položaja študentov študenti, ki so žrtve prepovedanih ravnanj in vedenja iz tega člena, ter osebe, ki pomagajo žrtvam, ne smejo biti izpostavljeni neugodnim posledicam zaradi ukrepanja proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju. Zakon je naložil ministru, pristojnemu za visoko šolstvo, sprejetje pravilnika, ki bo opredelil postopek obravnave zaznane kršitve, kar pomeni, da bo urejen enoten postopek na nacionalni ravni, ki mu bodo morale slediti vse visokošolske inštitucije v Republiki Sloveniji (PISRS 2022b).

V letu 2024 je bil sprejet Zakon o visokem šolstvu (PISRS 2025), ki je v 14. členu zavezal akterje na področju visokega šolstva k spodbujanju spoštovanja načela enakosti spolov ter prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja v visokem šolstvu, pri čemer 14. člen zakona v delu besedila sovpada s 7b. členom Zakona o urejanju položaja študentov (PISRS 2022b). Visokošolski zavodi so zavezani k spoštovanju in varovanju dostojanstva vseh oseb, ki so v kakršnikoli vlogi vključene v procese visokošolske dejavnosti na visokošolskem zavodu, seveda še posebej študentov. Cilj mora biti zagotavljanje dostojnega in varnega študijskega oziroma delovnega okolja z ničelno toleranco do spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja. Visokošolski zavodi so zaradi sprejetja nove visokošolske zakonodaje za zagotavljanje pravic iz 14. člena Zakona o visokem šolstvu (PISRS 2025) zavezani to področje urediti v internih aktih, pri čemer se za obravnavo zaznanih kršitev uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo pred diskriminacijo (pristojnost zagovornika načela enakosti) oziroma zakon, ki ureja delovna razmerja.

Postopki za implementacijo zahtev Zakona o visokem šolstvu (PISRS 2025) na posameznih visokošolskih zavodih še potekajo, tako da se zaenkrat uporabljajo sprejete statutarne določbe brez vključitve zahtev 14. člena omenjenega zakona in 7b. člena Zakona o urejanju položaja študentov (PISRS 2022b). Na Univerzi v Mariboru je zagotovljeno varstvo pravic študentov, kamor seveda sodijo tudi

viktimizacija in posamezna odklonska ravnanja, zaradi katerih se študentke ne čutijo varne v svojem študijskem okolju, v skladu z 221. členom Statuta Univerze v Mariboru (2023). Študenti, ki menijo, da so bile kršene njihove pravice ter da so bili žrtve posameznih odklonskih ravnanj, imajo možnost sprožiti postopke v okviru Univerze v Mariboru. Tudi v okviru Kodeksa etičnega ravnanja Univerze v Mariboru je v II. poglavju opredeljeno splošno etično načelo spoštovanja dostojanstva, pri čemer so dolžni tako študenti kot zaposleni na Univerzi v Mariboru ustvarjati okolje, v katerem se spoštuje dostojanstvo brez nadlegovanja, trpinčenja ali spolnega nadlegovanja, bodisi s strani delodajalca ali predpostavljenih bodisi s strani sodelavcev ali študentov Univerze v Mariboru. Zaščitene in še posebej varovane pred povračilnimi ukrepi so tako žrtve nadlegovanja, trpinčenja ali spolnega nadlegovanja kot osebe, ki ji pomagajo (Univerza v Mariboru 2021).

Vloga visokošolskih inštitucij tako ne obsega samo izvedbe izobraževanja za poklicno življenje, spodbujanja raziskovalnega dela, temveč tudi ustvarjanje varnega okolja brez odklonskega vedenja. Sprejetje ustrezne zakonodaje, statutarnih določb, internih pravilnikov in kodeksov etike je pomembno za opredelitev ustreznih smernic ravnanja ter zagotavljanje varnosti in zaščite v primeru neustreznih ravnanj. V nadaljevanju predstavljamo rezultate pilotne študije o občutkih varnosti študentov Univerze v Mariboru.

METODE

V študiji o občutkih varnosti študentov Univerze v Mariboru se osredotočamo na njihovo oceno resnosti problemov, ki ga predstavljajo odklonska vedenja na fakulteti, kjer študirajo, ter dejavnikov, ki se povezujejo z zaznavo varnosti na fakulteti; primarno gre za kakovost odnosov na fakulteti, zaznavo varnosti v kraju študija in posledic viktimizacije. Primerjalna narava študije se osredotoča na primerjavo občutkov varnosti pri študentih in študentkah. V sklopu empirične študije, ki je potekala v juniju, juliju in avgustu 2025, so bili anketirani študenti z vseh fakultet Univerze v Mariboru. Anketiranje je potekalo na spletu z uporabo orodja Ika (en klik anketa). Povezava do spletne ankete skupaj z vabilom za sodelovanje in z zagotovitvijo zaupnosti odgovorov je bila posredovana vsem študentom Univerze v Mariboru na njihove univerzitetne poštne naslove. Sodelovanje v študiji je bilo prostovoljno. Odgovori anketirancev so bili analizirani z računalniškim programom SPSS. Izvedene so bile naslednje analize: opisna statistika, factorska analiza, korelacijska analiza, regresijska analiza in diskriminantna analiza.

Merski instrument

Za izvedbo spletnega anketiranja smo uporabili prilagojen vprašalnik, ki je temeljil na predhodno testiranih vprašalnikih, uporabljenih v študijah o viktimizaciji, strahu pred kriminaliteto in zaznavi varnostnih problemov (Meško in Farrall 1999; Meško, Šifrer in Vošnjak 2012; Pavlović 1999a; Vošnjak 2011). Vprašalnik o občutkih varnosti študentov Univerze v Mariboru je obsegal naslednje

sklope: 1. odnosi na fakulteti, 2. varnost na fakulteti (problematika odklonskih ravnanj na fakulteti), 3. varnost v kraju študija (problematika odklonskih ravnanj v kraju študija), 4. varnost v študentskem domu (problematika odklonskih ravnanj v študentskem domu), 5. posledice možne viktimizacije, 6. pretekla viktimizacija in 7. demografski podatki. Vprašalnik je bil pred objavo v spletnem okolju lka posredovan predstavnikom študentskega sveta Univerze v Mariboru, ki na strukturo vprašalnika niso imeli pripomb.

Vzorec

Anketo je izpolnilo 564 študentov, v vzorec pa je bilo vključenih 548 študentov in študentk z vseh fakultet Univerze v Mariboru, ki so v celoti odgovorili na del vprašalnika o demografskih podatkih. Respondenti, ki niso odgovorili na več kot 10 odstotkov vprašanj, niso bili vključeni v vzorec. Skupno je vzorec

Tabela 1: ZNAČILNOSTI VZORCA

		n	%
Spol	Moški	208	38,0
	Ženska	340	62,0
Bivanje v študentskem domu	Da	133	24,3
	Ne	415	75,7
Bivanje v kraju študija	Da	205	37,4
	Ne	343	62,6
Fakulteta	Ekonomsko-poslovna fakulteta	62	11,3
	Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko	71	13,0
	Fakulteta za energetiko	6	1,1
	Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo	13	2,4
	Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo	15	2,7
	Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede	10	1,8
	Fakulteta za logistiko	18	3,3
	Fakulteta za naravoslovje in matematiko	34	6,2
	Fakulteta za organizacijske vede	42	7,7
	Fakulteta za strojništvo	30	5,5
	Fakulteta za turizem	4	0,7
	Fakulteta za varnostne vede	82	15,0
	Fakulteta za zdravstvene vede	19	3,5
	Filozofska fakulteta	56	10,2
	Medicinska fakulteta	23	4,2
	Pedagoška fakulteta	41	7,5
Pravna fakulteta	22	4,0	

Vir: lasten vir.

predstavljal 3,63 % vseh vpisanih študentov v študijskem letu 2024/25 (548 od 15.089 študentov). V preučevanem vzorcu so študenti predstavljali 38 % vseh anketiranih, študentke pa 62 %. Večina študentov ni bivala v študentskem domu (75,7 %) ali kraju študija (62,6 %). Čeprav so bili v vzorec vključeni študenti z vseh fakultet Univerze v Mariboru, značilnosti vzorca ne odražajo v celoti deležev študentov po fakultetah. Značilnosti vzorca so predstavljene v tabeli 1.

Spremenljivke

V analizo je bilo vključenih 35 spremenljivk, merjenih na petstopenjskih Likertovih lestvicah, iz katerih so bili oblikovani štirje faktorji (metoda glavnih osi z rotacijo varimax). Vsak faktor predstavlja manjše število latentnih spremenljivk, ki poenostavi interpretacijo multivariantnih analiz v nadaljevanju članka (Abdi 2003; Field 2009). Meja za vključitev spremenljivke v faktor je bila postavljena pri 0,40.

V prvi faktor "Varnost na fakulteti" (Cronbachov alfa [α]=0,92; Kaiser-Meyer-Olkin test [KMO]=0,92; delež pojasnjene variance [var.] = 59,14 %) je bilo vključenih devet spremenljivk, ki so se nanašale na oceno študentov o resnosti problema, ki ga predstavljajo odklonska vedenja na fakulteti, kjer študirajo. Spremenljivke so bile merjene na lestvici od 1 – sploh ni problem do 5 – zelo velik problem: 1. nasilje ($M=1,28$, $S.O.=0,73$), 2. nasilje z orožjem ($M=1,10$, $S.O.=0,49$), 3. spolni napadi ($M=1,21$, $S.O.=0,60$), 4. nadlegovanje in diskriminacija ($M=1,50$, $S.O.=0,85$), 5. premoženjska kriminaliteta (npr. tatvine) ($M=1,34$, $S.O.=0,73$), 6. zločini iz sovraštva ($M=1,23$, $S.O.=0,66$), 7. nadlegovanje ($M=1,39$, $S.O.=0,77$), 8. droge ($M=1,52$, $S.O.=0,91$) in 9. zalezovanje ($M=1,25$, $S.O.=0,64$).

V drugi faktor "Odnosi na fakulteti" ($\alpha=0,81$; $KMO=0,79$; var. = 47,14 %) je bilo vključenih šest spremenljivk, merjenih na lestvici od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – popolnima se strinjam: 1. Odnosi med študenti so dobri ($M=4,13$, $S.O.=0,85$), 2. Odnosi s profesorji so dobri ($M=4,03$, $S.O.=0,83$), 3. Sodelovanje med študenti je dobro ($M=3,82$, $S.O.=1,02$), 4. Sodelovanje s profesorji je dobro ($M=3,92$, $S.O.=0,87$), 5. Profesorji delajo razlike med študenti (obrnjeno kodiranje) ($M=3,49$, $S.O.=1,82$) in 6. S podporo zaposlenih na fakulteti/univerzi sem zadovoljen ($M=3,92$, $S.O.=0,97$).

V tretji faktor "Varnost v kraju študija" ($\alpha=0,96$; $KMO=0,96$; var. = 69,08 %) je bilo vključenih deset spremenljivk, ki so se nanašale na oceno študentov o resnosti problema, ki ga predstavljajo odklonska vedenja v kraju študija. Spremenljivke so bile merjene na lestvici od 1 – sploh ni problem do 5 – zelo velik problem: 1. nasilje ($M=2,00$, $S.O.=1,06$), 2. nasilje z orožjem ($M=1,55$, $S.O.=0,87$), 3. spolni napadi ($M=1,82$, $S.O.=1,03$), 4. nadlegovanje in diskriminacija ($M=2,19$, $S.O.=1,19$), 5. premoženjska kriminaliteta (npr. tatvine) ($M=2,22$, $S.O.=1,24$), 6. zločini iz sovraštva ($M=1,74$, $S.O.=0,98$), 7. nadlegovanje ($M=2,10$, $S.O.=1,17$), 8. droge ($M=2,40$, $S.O.=1,32$), 9. zalezovanje ($M=1,77$, $S.O.=1,01$) in 10. zalezovanje na spletu ($M=1,98$, $S.O.=1,18$).

V četrti faktor "Posledice viktimizacije" ($\alpha = 0,95$; $KMO = 0,93$; var. = 64,15 %) je bilo vključenih deset spremenljivk, ki so se nanašale na oceno študentov o posledicah viktimizacije z odklonskimi ravnanji. Spremenljivke so bile merjene na lestvici od 1 – sploh ne bi bilo posledic do 5 – zelo velike posledice: 1. nasilje ($M = 3,52$, $S.O. = 1,23$), 2. nasilje z orožjem ($M = 4,17$, $S.O. = 1,17$), 3. spolni napadi ($M = 4,44$; $S.O. = 1,20$), 4. nadlegovanje in diskriminacija ($M = 3,36$, $S.O. = 1,24$), 5. premoženjska kriminaliteta (npr. tatvine) ($M = 3,31$, $S.O. = 1,21$), 6. zločini iz sovraštva ($M = 3,60$, $S.O. = 1,27$), 7. nadlegovanje ($M = 3,39$, $S.O. = 1,27$), 8. droge ($M = 3,68$, $S.O. = 1,37$), 9. zalezovanje ($M = 3,58$, $S.O. = 1,31$) in 10. zalezovanje na spletu ($M = 3,22$, $S.O. = 1,38$).

V analize so bile poleg oblikovanih faktorjev vključene tri sociodemografske spremenljivke (binarno kodirane; 1 = Da, 0 = Ne): spol (moški), bivanje v študentskem domu in bivanje v kraju študija. Normalna porazdelitev odvisne spremenljivke "Varnost na fakulteti" je bila preverjena grafično (histogram, kvantilni verjetnostni grafikon (angl. *Q-Q plot*) in normalni verjetnostni grafikon (angl. *P-P plots*). V nadaljevanju predstavljamo rezultate statističnih analiz, s katerimi smo preverjali dejavnike, ki se povezujejo z zaznavo varnosti na fakulteti pri študentih Univerze v Mariboru, ter primerjali spremenljivke, ki se povezujejo z občutki varnosti pri študentih in študentkah.

REZULTATI

Pred regresijsko in diskriminantno analizo smo izvedli Pearsonov test korelacij, s katerim smo preliminarno ocenili spremenljivke, ki se povezujejo z občutki varnosti študentov Univerze v Mariboru (tabela 2). Identificirane so bile statistično pomembne povezave med zaznavo varnosti na fakulteti in odnosi na fakulteti ($r = -0,31$; $p < 0,01$), zaznavo varnosti v kraju študija ($r = 0,47$; $p < 0,01$) in posledicami viktimizacije ($r = 0,13$; $p < 0,01$). Rezultat testa korelacij je pokazal, da med spremenljivkami ni multikolinearnosti, saj vrednosti niso presegle 0,80 (najvišja vrednost je znašala 0,47) (Weisburd et al. 2022). Nadaljnji testi inflacije variance (angl. *Variance Inflation Factor*) so potrdili odsotnost multikolienarnosti, saj vrednosti pri spremenljivkah niso presegle 1,29 (tabela 3).

Tabela 2: KORELACIJSKA MATRIKA

	1	2	3	4
Varnost na fakulteti	–			
Odnosi na fakulteti	-0,31**	–		
Varnost v kraju študija	0,47**	-0,17**	–	
Posledice viktimizacije	0,13**	-0,08*	0,19**	–
<i>M</i>	1,31	3,90	1,92	3,64
<i>S.O.</i>	0,56	0,71	0,92	1,05

* $p < 0,05$, $p < 0,01$.

Vir: lasten vir.

Tabela 3: OLS REGRESIJSKA ANALIZA: NAPOVEDOVANJE OBČUTKA VARNOSTI NA FAKULTETI PRI ŠTUDENTIH

Varnost na fakulteti	Vsi študenti				
	<i>B</i>	<i>s.e.</i>	β	<i>t</i>	VIF
Odnosi na fakulteti	-0,25	0,05	-0,24	-4,68***	1,03
Varnost v kraju študija	0,42	0,06	0,42	7,18***	1,07
Posledice viktimizacije	0,04	0,03	0,04	1,14	1,29
Bivanje v študentskem domu	0,00	0,08	0,00	0,02	1,02
Bivanje v kraju študija	-0,07	0,08	-0,04	-0,93	1,02
Spol (moški)	0,02	0,07	0,01	0,25	1,26
<i>n</i>	548				
<i>F</i>	34,39***				
<i>R2 (prilagojen)</i>	26,8%				
Varnost na fakulteti	Študenti				
	<i>B</i>	<i>s.e.</i>	β	<i>t</i>	VIF
Odnosi na fakulteti	-0,19	0,09	-0,21	-3,25***	1,04
Varnost v kraju študija	0,35	0,09	0,38	5,83***	1,08
Posledice viktimizacije	0,00	0,04	0,00	0,03	1,06
Bivanje v študentskem domu	-0,18	0,12	-0,09	-1,43	1,05
Bivanje v kraju študija	-0,07	0,11	-0,04	-0,62	1,02
Spol (moški)					
<i>n</i>	208				
<i>F</i>	10,81***				
<i>R2 (prilagojen)</i>	19,2%				
Varnost na fakulteti	Študentke				
	<i>B</i>	<i>s.e.</i>	β	<i>t</i>	VIF
Odnosi na fakulteti	-0,27	0,07	-0,25	-4,10***	1,04
Varnost v kraju študija	0,45	0,07	0,44	6,13***	1,05
Posledice viktimizacije	0,08	0,05	0,06	1,43	1,02
Bivanje v študentskem domu	0,12	0,11	0,05	1,04	1,03
Bivanje v kraju študija	-0,08	0,10	-0,04	-0,74	1,03
Spol (moški)					
<i>n</i>	340				
<i>F</i>	29,94***				
<i>R2 (prilagojen)</i>	29,9%				

* $p < 0,05$, $p < 0,01$, $p < 0,001$.

Vir: lasten vir.

V tabeli 3 predstavljamo rezultate regresijske analize z robustnimi standardnimi napakami, s katero smo napovedovali občutek varnosti na fakulteti pri študentih Univerze v Mariboru. Občutek varnosti pri študentih (vsi študenti) se je povezoval z njihovimi odnosi na fakulteti ($\beta = -0,24$; $p < 0,001$) in zaznavo varnosti v kraju študija ($\beta = 0,42$; $p < 0,001$). Občutek varnosti pri študentih in študentkah se je povezoval z njihovimi odnosi na fakulteti ($\beta = -0,21$; $p < 0,001$; $\beta = -0,25$; $p < 0,001$) in zaznavo varnosti v kraju študija ($\beta = 0,38$; $p < 0,001$; $\beta = 0,44$; $p < 0,001$). Rezultati so pokazali, da študenti in študentke, ki imajo z drugimi študenti in profesorji dobre odnose, zaznavajo manj varnostnih problemov na fakulteti. Ob tem pa študenti, ki zaznavajo več varnostnih problemov v kraju študija, zaznavajo tudi več varnostnih problemov na fakulteti. Delež pojasnjene variance za vse študente v vzorcu znaša 26,8 %, za študente 19,2 % in za študentke 29,9 %.

V tabeli 4 so predstavljeni rezultati diskriminantne analize, s katero smo preverjali razlike med občutki varnosti med študenti in študentkami Univerze v Mariboru. Rezultati (*Wilksova Lambda* = 0,79, $p < 0,001$) so pokazali statistično pomembne razlike med študenti in študentkami pri naslednjih spremenljivkah: varnost v kraju študija ($F = 10,92$, $p < 0,001$) in posledice viktimizacije ($F = 138,04$, $p < 0,001$). Študentke so v primerjavi s študenti zaznavale več varnostnih problemov v kraju študija in izpostavile, da bi bile posledice viktimizacije z odklon-skimi ravnanji za njih hujše. Skupaj je bilo pravilno razvrščenih 72,8 % respondentov (65,7 % študentov in 77,2 % študentk).

Tabela 4: DISKRIMINANTNA ANALIZA: PRIMERJAVA OBČUTKOV VARNOSTI PRI ŠTUDENTIH IN ŠTUDENTKAH

	Študenti		Študentke		F
	M	S.O.	M	S.O.	
Varnost na fakulteti	1,25	0,49	1,35	0,60	3,54
Odnosi na fakulteti	3,96	0,66	3,86	0,72	2,54
Varnost v kraju študija	1,76	0,84	2,03	0,94	10,92***
Posledice viktimizacije	3,03	1,07	4,01	0,85	138,04***
<i>Wilks' Lambda</i>			0,79***		

* $p < 0,05$, $p < 0,01$, $p < 0,001$.

Vir: lasten vir.

RAZPRAVA IN SKLEP

V pilotni študiji o zaznavanju varnostnih problemov pri študentih Univerze v Mariboru smo se osredotočili na identifikacijo dejavnikov, ki se povezujejo z zaznavo varnosti na fakultetah pri študentih in študentkah ter morebitnih razlik med skupinama. Varnost na fakultetah je prvi pogoj za uspešen razvoj študentov in je odvisna od številnih dejavnikov, ki obsegajo individualne značilnosti študentov, notranje značilnosti institucije kot tudi kontekstualne značilnosti okolja univerze oziroma fakultet (Bosworth, Ford in Hernandez 2011; Maffini in Dillard 2022; Rund 2002). Rezultati statističnih analiz so pokazali, da so odnosi na fakulteti in zaznava varnostnih problemov v kraju študija tista dejavnika, ki se povezujejo z zaznavo varnosti oziroma varnostnih problemov na fakultetah pri študentih in študentkah. Odnosi na fakulteti so del širše klime, ki predstavlja temelj specifičnosti posamezne institucije in vpliva na vedenje študentov (Hoy in Miskel 2005). Dobri odnosi med študenti in profesorji kot tudi pošten odnos slednjih do študentov vplivajo na občutek varnosti in dobro počutje vseh znotraj institucije. Hkrati v okolju, kjer prevladuje pozitivno vzdušje, študenti zaznavajo manj varnostnih težav (Duszka 2015; Kutsyuruba, Klinger in Hussain 2015). Umeščenost fakultet v smislu zaznav varnostnih problemov v okolju, kjer se institucije nahajajo, vpliva na zaznavo varnosti na fakultetah pri študentih (Li, Zhang in Li 2015). Večina fakultet Univerze v Mariboru se nahaja v urbanem okolju, kjer je občutek varnosti študentov slabši v primerjavi s študenti, ki obiskujejo fakultete v ruralnih okoljih (Patton in Gregory 2014). Kljub temu pa ne prihaja do bistvenih razlik glede na lokacijo posamezne fakultete, saj so slovenska urbana okolja relativno majhna ter urejena tako, da v njih ni velike prisotnosti fizičnega in družbenega nereda, še zlasti v okolici fakultet, same fakultete pa se nahajajo v mestih, kjer je prisotno večje število ljudi na ulicah, kar povečuje občutek varnosti pri študentih (Huang, Ceccato in Kytä 2022; Loewen, Steel in Suedfeld 1993; Wood et al. 2008).

Občutek ogroženosti oziroma strah pred kriminaliteto je večji pri študentkah oziroma ženskah kot pri moški populaciji (Ferraro 1995, Fisher in Sloan 2003; Wilcox, Jordan in Pritchard 2007). Primerjalna analiza občutkov varnosti oziroma zaznave varnostnih problemov pri študentih in študentkah ni pokazala statistično pomembnih razlik med skupinama v zaznavi varnostnih problemov na fakultetah ter odnosih z drugimi študenti in profesorji. Obe skupini sta fakultetno okolje zaznavali kot varno, pri čemer so varnostni problemi redki; kot največji problem je bila izpostavljena prisotnost prepovedanih drog, vendar so bile vrednosti nizke ($M=1,52$ na petstopenjski lestvici). Ob tem sta obe skupini zaznavali odnose na fakulteti kot pozitivne. Sicer pa so bile identificirane razlike med skupinama v zaznavi varnostnih problemov v kraju študija in glede resnosti posledic viktimizacije. Študentke so zaznavale več varnostnih problemov v okolici fakultet in izpostavile, da bi bile posledice viktimizacije za njih hujše, predvsem v primerih spolne kriminalitete. V splošnem se pri študentkah kaže največji strah pred spolno viktimizacijo – v primerjavi s strahom pred

viktimiziranostjo z drugimi oblikami kriminalitete (Dobbs, Waid in O'Connor Shelley 2009; Lane, Gover in Dahod 2009).

Prispevek študije k obstoječemu znanju o občutkih varnosti in zaznavah varnostnih pojavov pri študentih se kaže v štirih pomembnih pogledih. Prvič, ugotovitve so izpostavile notranje in zunanje dejavnike, ki se povezujejo z zaznavo varnostnih pojavov pri študentih na fakultetah Univerze v Mariboru, kar potrjuje domnevo o vplivu razmer v ustanovah, kot tudi značilnosti okolja univerze oziroma fakultet na občutke varnosti študentov. Drugič, primerjalna analiza zaznav varnostnih pojavov pri študentih in študentkah je izpostavila razlike v zaznavi varnosti v kraju študija in posledic viktimizacije med skupinama, kar potrjuje ugotovitve drugih študij o prisotnosti večjega strahu pred določenimi oblikami viktimizacije pri ženskah. Tretjič, ugotovitve so pokazale, da je fakultetno okolje Univerze v Mariboru varno za vse skupine študentov ter da so odnosi na fakultetah med vsemi akterji pozitivni, kar vpliva na celotno vzdušje, ki predstavlja enega izmed ključnih dejavnikov zagotavljanja varnosti na fakultetah. Četrto, ugotovitve empirične študije in analiza obstoječe zakonodaje izpostavljajo pomembnost institucionalne kulture, ki jo ustvarjajo kakovostni odnosi med akterji na fakultetah kot tudi sistemska odgovornost Univerze v Mariboru za zagotavljanje varnega okolja za študente, ki se med drugim odraža v ničelni toleranci do vseh vrst nadlegovanja, diskriminacije, trpinčenja ali drugih oblik odklonskega ravnanja ter zaščiti žrtev in oseb, ki ji pomagajo.

Nova zakonodaja o zagotavljanju varnosti študentov je postavila osnovna izhodišča za deležnike v visokem šolstvu, v prihodnje pa mora priti do uveljavitve teh smernic v okvirih posameznih visokošolskih inštitucij ter izobraževanja v smeri ničelne tolerance do takšnega neustreznega ravnanja oziroma vedenja. V prihodnje bi veljalo študijo razširiti na preučevanje zaznave varnosti oziroma varnostnih problemov pri profesorjih, administratorjih in drugih uslužbencih Univerze v Mariboru. S tem bi pridobili celovit vpogled v zaznavo varnostnih razmer na institucijah univerze pri vseh deležnikih ter odkrili morebitne razlike med pogledi zaposlenih in študentov. Hkrati bi veljalo pilotno kvantitativno raziskovanje nadgraditi z uporabo mešanih metod, ki bi omogočile poglobljen uvid v občutke varnosti in zaznavo varnostnih problemov na fakultetah pri študentih in zaposlenih Univerze v Mariboru.

Omejitve

Omejitve študije so vidne v sami naravi vzorca, ki kljub sodelovanju študentov z vseh fakultet Univerze v Mariboru ne odraža značilnosti populacije, kar omejuje posploševanje rezultatov. Izpostaviti moramo, da deleži študentov v vzorcu s posameznih fakultet ne predstavljajo sorazmernega deleža vpisanih študentov po fakultetah; neproporcionalna zastopanost fakultet onemogoča generalizacijo rezultatov. Kot pri vseh kvantitativnih študijah je tudi tu prisotna možnost podajanja socialno zaželenih odgovorov pri respondentih, zaradi strahu pred razkritjem. Opozoriti moramo tudi na način zbiranja podatkov,

saj anketiranje po spletu ne zagotavlja, da so anketo dejansko reševali študenti; sklepamo, da je možnost za tovrstno početje minimalna, saj je bila povezava do ankete posredovana študentom na njihove univerzitetne e-poštne naslove. Ob koncu, izhajajoč iz viktimizacijskih študij, ki razkrivajo precej večji obseg kriminalitete in viktimiziranosti v družbi kot uradne policijske statistike (Pavlović 1999b), domnevamo, da je bila zainteresiranost za sodelovanje večja pri tistih študentih, ki zaznavajo več varnostnih problemov. Izpostaviti moramo še omejitve v obliki izključne uporabe samoocen, brez vključitve uradnih statistik o incidentih, prekrških in kaznivih dejanjih na fakultetah, v študentskih domovih in neposredni okolici institucij, ki bi lahko vplivale na zaznavo varnostnih problemov pri študentih.

FINANCIRANJE

Članek je nastal v okviru dela programske skupine Varnost v lokalnih skupnostih – primerjava ruralnih in urbanih okolij, katere vodja je prvi avtor (ARIS, 2019–2024, 2025–2027, št. P5-0397).

DOSTOPNOST RAZISKOVALNIH PODATKOV

Meško, Gorazd, Mojca Tancer Verboten, Rok Hacin. 2026. "Občutki varnosti študentov Univerze v Mariboru, 2025." *Arhiv družboslovnih podatkov*. <https://doi.org/10.17898/10093>

NAVZKRIŽJE INTERESOV

Avtorji izjavljajo, da niso v navzkrižju interesov.

LITERATURA

- Abdi, Hervé. 2003. "Factor Rotations in Factor Analyses." V *The SAGE Encyclopedia of Social Sciences Research Methods*, uredniki Michael S. Lewis-Beck, Alan Bryman, and Tim Futing Liao. Sage Publications.
- Adisa, Solomon, and Fredrick Simpeh. 2019. "Student Perceptions of the Safety and Security Risk of On-Campus Student Housing Facilities." V *2019 IEEE Asia-Pacific Conference on Computer Science and Data Engineering (CSDE)*, 1–9.
- Baum, Katrina, and Patsy Klaus. 2005. *Violent Victimization of College Students, 1995–2002*. Washington, DC: Bureau of Justice Statistics.
- Bosworth, Kris, Lysbeth Ford, and Diley Hernandez. 2011. "School Climate Factors Contributing to Student and Faculty Perceptions of Safety in Select Arizona Schools." *Journal of School Health* 81 (4): 194–201.
- Calitz, Andre Paul, Margaret Diane, Munro Cullen, and Carlien Jooste. 2020. "The Influence of Safety and Security on Students' Choice of University in South Africa." *Journal of Studies in International Education* 24 (2): 269–85.
- Cornell, Dewey G., and Matthew J. Mayer. 2010. "Why Do School Order and Safety Matter?" *Educational Researcher* 39 (1): 7–15.
- Devine, John, and Jonathan Cohen. 2007. *Making Our School Safe: Strategies to Protect Children and Promote Learning*. Teachers College Press.

- Dobbs, Rhonda R., Courtney A. Waid, and Tara O'Connor Shelley. 2009. "Explaining Fear of Crime as Fear of Rape Among College Females: An Examination of Multiple Campuses in the United States." *International Journal of Social Inquiry* 2 (2): 105–22.
- Duszka, Christopher. 2015. "The Effects of School Safety on School Performance." *International Journal of Education and Social Science* 2 (8): 29–37.
- Elliot, Kevin M. 2002. "Key Determinants of Student Satisfaction." *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice* 4 (3): 271–79.
- European Students' Union (ESU). 2024. *Student Rights Charter*. European Students' Union.
- Felson, Marcus, and Lawrence E. Cohen. 1980. "Human Ecology and Crime: A Routine Activity Approach." *Human Ecology* 8 (4): 389–405.
- Ferraro, Kenneth F. 1995. *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*. State University of New York Press.
- Fisher, Bonnie S., and John J. Sloan III. 2006. "Unraveling the Fear of Victimization Among College Women: Is the 'Shadow of Sexual Assault Hypothesis' Supported?" *Justice Quarterly* 20 (3): 633–59.
- Field, Andy. 2009. *Discovering Statistics Using SPSS*. 3rd ed. Sage Publications.
- Gopal, Nirmala, and Chris van Niekerk. 2018. "Safety in Student Residences Matters!" *South African Journal of Higher Education* 32 (3): 172–88.
- Hites, Lisle S., et al. 2013. "A Geospatial Mixed Methods Approach to Assessing Campus Safety." *Evaluation Review* 37 (5): 347–69.
- Hoy, Wayne K., and Cecil G. Miskel. 2005. *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. 7th ed. McGraw-Hill.
- Huang, Dengkai, Vania Ceccato, and Marketta Kytta. 2022. "Safety Perceptions in University Campuses: The Role of Environment." *Crime Prevention and Community Safety* 24: 266–85.
- Jennings, Wesley G., Angela R. Gover, and Dagmar Pudrzynska. 2007. "Are Institutions of Higher Learning Safe? A Descriptive Study of Campus Safety Issues and Self-Reported Campus Victimization Among Male and Female College Students." *Journal of Criminal Justice Education* 18 (2): 191–208.
- Kitsantas, Anastasia, Herbert W. Ware, and Rosario Martinez-Arias. 2004. "Students' Perceptions of School Safety: Effects by Community, School Environment, and Substance Use Variables." *Journal of Early Adolescence* 24 (4): 412–30.
- Kuhar, Metka, and Gaja Zager Kocjan. 2022. "Povezanost med obremenjujočimi in pozitivnimi izkušnjami v otroštvu ter šolskim uspehom pri mladih v Sloveniji." *Teorija in praksa* 59 (1): 95–114.
- Kutsyruba, Benjamin, Don A. Klinger, and Alicia Hussain. 2015. "Relationships Among School Climate, School Safety, and Student Achievement and Well-Being: A Review of Literature." *Review of Education* 3 (2): 103–35.
- Lane, Jodi, Angela R. Gover, and Sara Dahod. 2009. "Fear of Violent Crime Among Men and Women on Campus: The Impact of Perceived Risk and Fear of Sexual Assault." *Violence and Victims* 24 (2): 172–92.
- Li, Xiaojiang, Chuanrong Zhang, and Weisdong Li. 2015. "Does the Visibility of Greenery Increase Perceived Safety in Urban Areas? Evidence from the Place Pulse 1.0 Dataset." *ISPRS International Journal of Geo-Information* 4: 1166–83.
- Loewen, Laura J., Gary Daniel Steel, and Peter Suedfeld. 1993. "Perceived Safety from Crime in the Urban Environment." *Journal of Environmental Psychology* 13 (4): 323–31.

- Maffini, Cara S., and Koryn C. Dillard. 2022. "Safe & Sound? Perceptions of Campus Safety for Black College Students." *Race Ethnicity and Education* 25 (1): 2–17.
- May, David C. 2001. "The Effect of Fear of Sexual Victimization on Adolescent Fear of Crime." *Sociological Spectrum* 21 (2): 141–74.
- Meško, Gorazd, and Stephen Farrall. 1999. "The Social Psychology of the Fear of Crime: A Comparison of Slovenian, Scottish and Dutch Local Crime Surveys." *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 35 (2): 151–59.
- Meško, Gorazd, Jerneja Šifrer, and Ljubo Vošnjak. 2012. "Punitivnost, viktimizacija in strah pred kriminaliteto pri študentih varstvoslovja – rezultati spletne ankete." *Varstvoslovje* 14 (1): 75–96.
- National School Climate Center (NSCC). 2021. *The School Climate Challenge: Narrowing the Gap Between School Climate Research and School Climate Policy, Practice Guidelines and Teacher Education Policy*. NSCC.
- Observatory. 2020. *Magna Charta Universitatum*. Magna Charta Observatory.
- Patton, Robert C., and Dennis Edward Gregory. 2014. "Perceptions of Safety by On-Campus Location, Rurality, and Type of Security/Police Force: The Case of the Community College." *Journal of College Student Development* 55 (5): 451–60.
- Pavlovič, Zoran. 1999a. "Mednarodni anketi o kriminaliteti oz. viktimizaciji Slovenija (Ljubljana) 1992–1993 (3. del)." *Revija za kriminalistiko in kriminologijo* 50 (2): 122–30.
- Pavlovič, Zoran. 1999b. "Mednarodni anketi o kriminaliteti oz. viktimizaciji Slovenija (Ljubljana) 1992–1993 (4., sklepni del)." *Revija za kriminalistiko in kriminologijo* 50 (3): 234–39.
- Paydar, Mohammad, Asal Kamani-Fard, and Roya Etminani-Ghasrodashti. 2017. "Perceived Security of Women in Relation to Their Path Choice Toward Sustainable Neighborhood in Santiago, Chile." *Cities* 60 (A): 289–300.
- Rader, Nicole E., David C. May, and Sarah Goodrum. 2007. "An Empirical Assessment of the 'Threat of Victimization': Considering Fear of Crime, Perceived Risk, Avoidance, and Defensive Behaviors." *Sociological Spectrum* 27 (5): 475–505.
- Rund, James A. 2002. "The Changing Context of Campus Safety." *New Directions for Student Services* 99: 3–10.
- Schafer, Joseph A., Charern Lee, George W. Burruss, and Matthew J. Giblin. 2018. "College Student Perceptions of Campus Safety Initiatives." *Criminal Justice Policy Review* 29 (4): 319–40.
- Tseng, Chun-Hao, Jossan Duane, and Fabian Hadipriono. 2004. "Performance of Campus Parking Garages in Preventing Crime." *Journal of Performance of Constructed Facilities* 18: 21–28.
- Univerza v Mariboru. 2021. *Kodeks etičnega ravnanja Univerze v Mariboru*. Univerza v Mariboru.
- Univerza v Mariboru. 2023. *Statut Univerze v Mariboru*. Uradni list RS, št. 20/23.
- Vošnjak, Ljubo. 2011. *Strukturalna analiza socio-demografskega, socialnopsihološkega in celostnega modela zaskrbljenosti ljudi glede kriminalitete in sodobnih oblik negotovosti*. Doktorska disertacija. Fakulteta za varnostne vede.
- Walklate, Sandra, ed. 2017. *Handbook of Victims and Victimology*. 2nd ed. Routledge.
- Weisburd, David, David R. Wilson, Alese Wooditch, and Chester Britt. 2022. *Advanced Statistics in Criminology and Criminal Justice*. 5th ed. Springer.
- Wilcox, Pamela, Carol E. Jordan, and Adam J. Pritchard. 2007. "A Multidimensional Examination of Campus Safety: Victimization, Perceptions of Danger, Worry about Crime, and Precau-

tionary Behavior among College Women in the Post-Clery Era." *Crime & Delinquency* 53 (2): 219–54.

Wood, Lisa, Tya Shannon, Max Bulsara, Terri Pikora, Gavin McCormack, and Billie Giles-Corti. 2008. "The Anatomy of the Safe and Social Suburb: An Exploratory Study of the Built Environment, Social Capital and Residents' Perceptions of Safety." *Health & Place* 14 (1): 15–31.

PISRS. 2022a. *Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 (ReNPVŠ30)*. Uradni list RS, št. 49/22.

PISRS. 2022b. *Zakon za urejanje položaja študentov (ZUPŠ-1)*. Uradni list RS, št. 54/22.

PISRS. 2025. *Zakon o visokem šolstvu (ZVIS-1)*. Uradni list RS, št. 56/25.

FEELINGS OF SAFETY AMONG STUDENTS OF THE UNIVERSITY OF MARIBOR

Abstract. *The article focuses on feelings of safety and perceptions of security problems among students of the University of Maribor, particularly at faculties and places of study. A study was conducted in 2025, involving 564 male and female students from all faculties at the University of Maribor. Statistical analyses highlighted correlations between relations on the faculty level and perceptions of safety at the place of study, as well as perceptions of safety at faculties among students. The results also revealed differences in perceptions of security problems at the study site and the consequences of victimisation between male and female students.*

Keywords: *safety, relations, victimisation, students, University of Maribor.*